

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BACS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 8 frt, félre 4 frt, negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt, félre 3 frt, negyedévre 1.50. Egyes szám 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TOTH-féle ház.

Kiadóhivatal: Csendes-utca, OLAH-féle ház.

Kormánypart taktikája.

Azoknak, a kik abban a képzelődésben ringatják magukat, hogy a Tisza kormányának meggyőződésből is vannak hívei, érdekes tanulmányul szolgálhat ezen párt-nak Zomborban követett taktikája.

Kiadott már egy év előtt a főmúti parancsa: minden áron kormányparti képviselőt választani meg Zomborban, a megye székhelyén, ott, a hol a főispánnak legnagyobb befolyása van, a hol az igéreték és fenyegetések legfőbb tere nyílik, a hol a kormánynak ke- rületet nyerni a főispárra nézve conditio sine qua non, a hol a pártnak kudarcot vallani egyértelmű a főispán bukásával. Ha tehát Bácskában egyáltalán nagy erőfeszíté- seket tesz a kormánypart az ellenzék megbuktatására nézve, kétszeres erőfeszítést fejt ki, itt, a hol a választás a főispárra nézve a lenni vagy nem lenni kérdését képezi.

Igy indult meg már egy évvel ezelőtt a hajszá. Az első haditaktika abban állott, alkalmas jelöltet találni. Nos tehát az alkalmas jelölt itt volt Koczkar Zsigmond járásbíró ur személyében. Tekintélye, állása a közönség egy részét sakkban tartja, egy részével baráti s rokoni összeköttetésben áll s ennek jellemzésül elég, ha megem- lítjük, hogy apósa Vujevich Zakár ügyvéd ur független- ségi programmal készült a kernyajai kérdésben fellépni, Zom- borban pedig minden erejével veje érdekeit iparkodik előmoz- dítani. Mozgósított a kormánypart állandó kortesserege. A főispáni kegyből hivatalra kapott egyének s a főispáni kegy után leselkedők üresedésben lévő állásokra aspirá- lók és az összes közigazgatási tisztviselők kezdve az alis- pántól le a városi hajduig, ideértve a megyei és városi hivatali személyzetet, sőt egy némi tekintetben a bírói kart s kezelő személyzetet, melyet a kollegiálitás, de meg az erős szubordináció fűz a kormányparthoz. A mozgó- sított kortessereg közt ott a gymnásiumi igazgató és egy-két tanár, ott különösen a rendőrfőkapitány és egy rendjellel kintüntetett így kapocsiassá megittt egyéniség, ott a szer- bek közül Lallosevis ur, ott a takarékpénztár igazgatója, szóval a mi csak jó és hasznos a győzelemre, mind együtt van.

Ez a hadsereg előbb lassacskán, majd rohamosan

kezde támadását az ellenzékkel szemben. Rendeztetek estélyek, lakomák, bankettek, piknikok, különböző titulu- sok alatt, melyek azonban mind korteskedésben végződ- tek. A mit csak megtenni lehetett jelöltjük érdekében, azt bizony megtették; csoportosan utazgattak ki a szállásokra, nagy áldomásokat rendezve, etetve, itatva. Itt benn a városban hétről-hétre a polgárok által sürűn látogatott korezmhelyiségekben váltig ütötték a vasat. A főkapitány ur hajdukj által idéztette magához az embereket, hogy kapocsialtája őket.

Mikor aztán eléggé erőseknek hitték magukat arra, hogy a nyilvánosság elé lépjenek, akkor megosináltak egy „felhívás”-t, megfogalmazták furfangosan, úgy, hogy az ellenzéki érzelmet polgárokat is rávehessék arra, azt alá- írják. Az ívet aztán jó kezekbe tették, négyenként ötön- ként vitték egy-egy emberhez aláírás végett.

Nem egy ellenzéki polgártársunk panaszkodott ama- tolakodásról, melyet ezen iv aláírása alkalmával ellené- ben elkövettek. Három-négyszer is felkeresték, biztatták, fenyegettek s utóljára még azon kijelentés daczára is, hogy azért ellenzéki marad, elfogadták aláírását. S ezzel a rendkívüli hajszával sikerült 2000 választó közül 300 egynehány aláírást fogni. Ezt a felhívást aztán kinyomat- ták magyar, német, bunyevác és szerb nyelven, éjsza- kának idején koozi számar vitték az utca falakra való kiragasztás végett és megjelöltek az alakuló konferencia helyét és idejét.

A ki idáig fontolóra veszi, mind e stratégiai mű- veletet, azt kell hinnie, hogy a kormányparthoz sikerült Zombor szab. kir. város összes polgárait a kormánypart- nak megnyerni. Mi magunk is azt hittük, hogy ezek után a kormánypart konferenciája imponáns, tüneményesű lesz. Arra voltunk elkészülve, hogy a „Vadászkürt” szálló helyisége óriási tömeget fog magába zárni, sőt még az utazók is el lesznek árasztva részint választó, részint bá- méz közönséggel.

Nem tartottuk lehetetlennek, hogy ily erőfeszítések után sikerül a kormányparthoz legalább külsőleg hatá- sosan lépni fel, és legalább mesterséges hűhócsinálással riasztani meg az ellenzék.

És mégis mi történt?

A nevezetes nap előre hirdettet időpontjában meg-

telt a „Vadászkürt” szálló szűk kerti helyisége, de arról senki se panaszkodhatott, hogy szorongania kellett, míg intelli ens polgári elemet keresve is alig látott a szem. Igenis volt ott vagy 250 ember, de ha jobban tetszik a kormányparthoz 350 is. De vajjon kik voltak ezek? Vá- lasztók?

Meglehet! De azt engedjék meg nekünk a kor- mányparti kortes urak, hogy ezek külséjéről ók se is- merték volna fel azt a választó közönséget, mely a 25000 lakosságon Zombor szab. kir. városában alig 2000 főre tehető.

És azt engedjék meg a tisztelt kortes urak, hogy ez a jelenlévő választó polgárság, ha ugyan joggal lehet annak tartanunk egy olyan városban, a hol annyit kor- teskedtek, annyit dinom-dánomoztak, tettek-vettek, mégis, csak silány tanuljót szolgáltatja annak a közlekedésnek, mellyel ók a megye központjában kormányparti képviselőt akarnak választani.

Már most vonja le a tanuság az, a ki hinni mer- abban, hogy vannak még meggyőződésből is kormánypar- tiak. A viszonyok a lehető legkedvezőbbek voltak. Az ellen- zék némán s télenül hagyta őket cselekedni.

A jelölt személye szimpatikus és népszerű. Es mégis — mintha csak kötéllal kellene fogdosni a párt- híveket, a kik még úgy is kijelentik, hogy ezáltal személyi tekintetből mondanak le elvük és meggyőződésükről.

Szeretik e tehát ebben az országban Tisza Kálmánt?

Kell-e még ennek a népnek Tisza kormány? Nemesak hogy torkig van vele, nemesak hogy minden áron le akarja rázni a nyakáról, de valósággal az ország veszedelmét látja fennmaradásában s még to- vábbi öt évre való fennállhatását egyértelműnek tekinti az anyagi és erkölcsi bukással.

Ha még ily körülmények között is elfogadja ez a kormány azt a többséget, melyet ugyszólván erőszakkal teremtenek meg számára, úgy akkor kimondotta maga fejére a kártható itéletet és leszámolt minden nemesebb érzéssel.

Hátra volna még az, a mit mi akarunk, a mit teljes erőnkől előmozditunk, t. i. a kormánypart veresége Bács-Bodrogh-megye központjában.

Vajjon mit fognak akkor ezek az urak mondani?

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

ELGONDOLOM . . .

Elgondolom néha, néha,
Mennyit törtem, esenvedtem:
Életemben az örömeim
Árnya sem ért sohasem . . .

S mégis, mégis a helyett, hogy
Caüggedtegség szállna meg,
Bátran nések a jövőbe,
Bátran hordom fejemet.

Hisz a szívet örök búra
Az isten nem adhatta;
Eljő még az én napom is,
„Felvirrad még valaha! . . .”

Vojtkó Pál.

AVASZKOR.

A tiszta nap azelid sugára
Oly édes, oly melengető;
Es szende, nyájna mosolyára,
S e sok madárka vig dalára
Föléled a liget, mező.

A lombokon bimbók feselnek
Kínálva édes illatot;

A lepke rájok száll a a méznek
Örül, mit a piciny kehelynek
Mély rejtekéből lothatott!

A viszatért kis filmléneim
Oly megható éneke,
Mikéntha volna bűvös-ének
Mit földre szállott égi lélek
Bús sziveinkhez zengene . . .

— Fel-felvidul elcsüggéd lelkem
E szép, mosolygó ég alatt!
S az én reménytelen szerelmem,
Mely éles törrel üldöz engem,
Azt sugja: élnem még szabad! . . .

Talán e fény, e dal, ez illat
Titkos varázsir énekeim? . . .
Oh! ez elcsüggéd lelkemig hat,
S ily lelket ez még meggyógyíthat
Es fönntarthatja életem! . . .

Szabadka Gyula.

A honnan Bertalan a mustot hozta.

— Alpei történet. —
R o s s g e r után: P. D.

Óthon, dévcsapmáknál tulajdonképen mindig magas ál- lásuak voltak, mivel egy hároméves lányi magas hogyan lak- tunk — ezt az éleket pedig Bertalan a kondás faragta. De ha jó esztendő ütött be, jó termésel, vagy kielégítő tűzfavágással akkor a nyárnak fáradsámai után rendszeren cépezte a rostermet, a többiek a marhát etették, a felhőreleked fontak, estéinkni pedig összegyűltünk a nagy szobába a meleg kályha kúr, bo-

szelgetni, dalolni, tündérmeséket mesélni, mustot inni és közben egy kicsit tréfálkozni is.

A must alatt, a mit iszogattunk, szűrt almabor értendő, a mely azonban nem fenyőtobozból készült, hanem pompás bors- dorfi, weizi meg póllani almából. A koresmárosok oda át a ta- luban nem csak fűskő száma méregették az italt, hanem hor- dával is. Edes apám aztán egyenülmi esztendőben el is küldte a szolgát úkró szekerekkel a szomszédába, hogy mustot vásárol- jon, rendszeren karácsony táján.

Ilyenkor aztán mi gyermekek hatalmasan fel voltunk izgatva: „Ma hozzák a mustot! Ma hozzák a mustot!” Minde- gyikünk készített magának valami edényt, a melybe majd — ha a csoda megjön — kiki erressen köstölvi valót. Soha éle- temben nem fogok szelbet látni annál a zöld mázas kis fazék- nál, melyet a csap alá tartanom megengedtek: tiszta cseppeket izza- dott a csap, és a jégáldog must oly hasonlíthatatlanul fröccsent oromba, a mily finoman e világban semmi más fröccsen.

Történt olykor olykor, hogy estéink a nagy szobában a szelendus lelkületek mintha eldugultak volna. A kisbérés nem akart ceterázni, elrepedt légyen egy hur. Az öreg bérés nem akart mesélni, — álmos, ugymond, a Bertalan a kondás se tá- lalt fel rejtélyeire; azt mondta, hogy a nadragfoltzás közben okos dolog nem jut az ember eszébe. A szolgált se igen akáro- zott énekelni, mogorva volt, s ha valaki valami édeset „csiripelt” a tülébe, jót dőftött rajta heves könyökével. Ellenben, ha ilyen hosszú téli estéken a mustos korsó bujdosott körül, akkor egés- zen más volt a hangulat. A kisbérés ceteráztt pengette, az öreg bérés megtöltötte pipáját, és belekezdett valami régi me- sébe, Bertalan élenken kérdezte, hogy honnan szerezte Adám az első kanalat és a szolgált torkából vígan karikázott a nóta.

Es mivel ily termékeny órában nem tudtam, hogy hova figyeljek, magam is közbevettem, szörnyűket kurjongattam. Mindez összevéve tulajdonképen nem mi voltunk, hanem a must és alig hinné az ember, hogy e friss ital mily szépen ceterázik és énekel.

Akkor is karácsony előtt volt, hogy apám imígyen szolt a kondás- hoz:

„Berci fiam, fogj be a számba és eredj mustot hozni. A nagykorostárhoz megy. Ehol hót forint egy fél akóra, a mi megmarad belőle, az a tiéd. De aztán a javából hozzá ám! Es valahogy baj ne essék utközben.

figyelemmel tetteit, de mivel azokban soha olyant nem találtam mely az én személyes fellépésemet szükségessé tette volna, mindig csak édes anyja úján kormányoztassam az őn sorát. Most azonban egy olyan lépésre határosta őn el magát, melyet én egyáltalán nem kárhóztatok, mert az embernek rendeltetése az hogy társadalmat képezzen és éljen felebarátainak hasznára.

Nem kárhóztatom tehát e szándékát, sőt azon magam is örülök, de igenis kárhóztatom azon összeköttetést, mely őn és B. Sarolta k. aazonny között létrejött, ezen frigy ellen határozotlan tiltakozom.

Hogy kedves öcsém az én személyemet, az élet utáni tett tapasztalataimat nem is venné tekintetbe, vegye figyelembe kedves atyjának utolsó akarátát. Ne vegye tekintetbe az én agg koromat és eddigi fáradozásaimat az őn érdekében, de igenis vegye tekintetbe édes atyjának vég akarátát. Azt megvárom Ön-től hogy boldogult atyjának akarátát a legmélyebb tiszteletben tartva, annak alázatos engedelmisséggel hódol!

Atyja végzavai voltak: és ha majd egyszer gyermekek abba a korba jut. hol már a sziv világa is megnyílik, akkor vigyázz különösen Andorra! Ne engedd szivdolgokba elegetni soha se szabad akarata aszerint, mert a tapasztalatlan ifju sziv igen könnyen félrevezethető!

Kedves öcsém! Én e mondatokat sohasem vettem szó szerint. Ha őn olyant választott volna jövendő életjárásán, a ki szivére, kezére és nevére érdemes, sohasem említettém volna fel atyjának nyilatkozatát, de mivel látom, hogy annak jövendőlése teljesedésbe kezd menni felidősezt, és minden erőmből oda fogok törekedni, hogy meg gondolatlan tettet jóvá tegye.

Édes atyja, az én jó barátom lelki üdvösségére kérem tehát vegye figyelembe intésemet és mondjon le B. Saroltáról.

Ha e tanácsomat elfogadja, akkor továbbra is oldala mellett áll boldogult édes atyjának jó barátja, a ki minden este csak az őn boldogságának és szerencséjének megalapításán fáradozik.

Levelem vétele után rögtön üljön kocsira, mert kedves anyjánál várja,

jóakaró barátja

Kunoss Sándor.

Andor a leveleket egészen phlegmaticusan összehajtá és zsebébe rejté. Mintha csak valami házvételről lenne szó; mintha csak azt írta volna neki Sándor bácsija, hogy te Andor, azt a házat, melyet, te venni akaraz és a melyre már hónapok óta alkudozol, semmi este se ajánlom megvételre, mert lásd az völgyben fekszik, nedves, sötét stb. egészségre tökéletesen káros. És mintha erre Andor csak azt mondaná; hogy: Jól van akkor megvessem azt a tulsót ott, az dombon van, világos és száraz.

Csomagoláshoz fogott, mely körül tevékenysége elárulta hogy még ma el akar utazni.

Alig egy óra mulva csakugyan kocsit látunk Andor lakása előtt megállani, melybe pár percz mulva Andor foglalt helyet.

Feje szédült, arca kikelt, kalapját gondolatlanul fejébe vágta.

Ott becsületzavara, itt édes atyjának végakarata, anyjának határozott kívánása; — melyiket áldozza fel?

Valóban nagy lelki kínlás lehetett Andorra nézve ez az állapot. Ha édes atyja végakarátának hódol akkor igaz hogy édes anyjának is eleget tesz de ott becsutelen, szőszögö hitvány ember lesz egész életében. Ha becsületzavartól nem áll el akkor egy szegény leánynak köti le egész életét, aki miatt az emberiségnek örökös guntytárgyává lesz; hát édes atyjának végakarata, édes anyjának kívánása?

Tehát egy szegény leány miatt onnyire megzavarni a békét! De még ez sem elég! Egy szegény leány miatt gúny tárgyává is válni!

Valóban, ha meggondoljuk, Andor nem helytelenül tette fel ezt a sophimát, mert csakugyan a mai világban az erény csak olyan díb-dab növény, mely ritkán nyílik ugyan; de ha egyszer tenyészik is valahol, hát nem tűnik ki a többiek közül tarka színvegyüléke által elbomályosítottak egy másik által melyet ugy hívnak hogy — pénz.

(Folytatása köv.)

Irodalom.

„Miért szoptassa az anya önmaga gyermekét-czimű füzet jelent meg Singer és Volfner kiadásában (Ára 25 kr.). melylyel Dr. Dubay Miklós elnyerte a „Budapesti orvosi kör”-nek ezen kérdésre kitűzött 15 aranyos pályadíját. E munkában tárgyal kérdéssé ugy közgazdasági, mint közérkölcseiségi és főleg közegészségi tekintetbe; nagyon is aktualis, amennyiben hazánkban a jobb móduaknál máris egész kenyszer divattá fajul napjainkban azon káros felfogás, hogy a szoptatás ne az anya, hanem az ismeretlen származású és még kevésbé ismert előlélt fogadott dajka végzze, a mi nemcsak az anyára, hanem még inkább az abban teljesen ártatlan gyermekekre és főleg a dajka gyermekére hátrányos sőt életveszélyes. Mi csak helyeselni tudjuk az ügybuzgó „Budapesti orvosi kör”-nek azon törekvését, hogy ezen rossz felfogásból és előítéletből származó hibákat ezen uton igyekeznek megjavítani és minden oldalról szakértőleg megvilágítva a kérdést azon elvet akarja uralomra segíteni hogy csak azon anya érdemi meg- és magasatos nevet igazán ki önmaga szoptaja kisdedét. A kis munkának hasznos szelleme, könnyen érthető nyelvezete és alaposága dicsejtőre válik ugy a szerzőnek, mint a körnek: cinos és izlettelen kiállítására pedig a kiadó cégnek, mely e tekintetben kiváló érdemeket szerzett már több ízben magának. Csekély ára a munkának pedig biztosítottat nyújt arra, hogy itt nem nye-

részkedés, hanem az üdvös elvnek uralomra juttatása képezi a főcélát, miért is melegen ajánljuk azt a nagy közönség figyelmébe.

Felolvasó szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Hirdetések.

Előnyös mellékkereset!
100 egész 300 forintot kereshet havonta nálunk mindenki, a törvény által megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával **tőke és koczkáztatás (risico) nélkül.**
Ajánlatok intézendők:
A Fővárosi vállalat-társaság Adler és társához Budapest.

Figyelmeztetés.
Az általánosan ismert, jó hírnevűnek örvező s több oldalalig kitüntetett sósborszesz készítményem — kelendőseggel fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyezményül védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósborszesz
gyora enyhítést eszközöl: ciazos szagatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások, zaugorok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés-kenőgyógyomódnál (massage) igen jó hatásúnak bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fognak fényét elősegíti, a foghúst erősbítt, és a száj tiszta szagtalan ízt nyer a zszes elpárolgása után, valamint ajánlatos a szesz fejmosásra is a hajldegek erősítésére, a fejkörpa-képződés megakadályozására és annak megelőzésére. — Ara egy nagy üveggel 80 kr. egy kisebb üveg 40.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bisományosaim névoraival látva, minden üveghez ingyen mellékeltek.

Kapható Zomborban: Falcione G., Engel Adolf, Weidinger S. és Za., Nikolets István, Hrabovszky és Sztrilich, Heindhofer Robert, Czvetkovits Koszta, Gállé Emil, Saly Antal, Lugneraky P., Szredjoe Gurgurov, Konyovits D. Apátin; Ábráhám H., Zriedel Pál, Uj-Verbáztz Seidel V., Schult K. Uj-Szilvaz; Deutsch Henrik, Cserevanka; Schön Lipót, Zenta; Mester L., Nikolets M., Zettin J., Goldstein József, Farkas Elek, Ifkovits Amália, Hirschenhauer Dávid, Terbu sa János, Nikolets S., Krezul István, Babócs A., Pusics Sz. Singer M. fia. Ada: Dobler Jozsef. Adánái J., Mirtsov A., Pásztor György, Herzl Dávid, Adler Miklós.

Brázay Kálmán,
Budapestben, IV. kerület, Múzeum-korut 23.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legjédvéllebb Savanyuvize

A MOHAI JÁGÉNES FORRÁS.

József főherceg és ő felesége Miksa szerb király asztalián rendezett trónali szolgálat.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is épen ugyanitt használatban általánosan a Kolera megelőzésére ellen preszeriatív gyógyszernek bizonyult.

Friss tolépben az ország minden gyógyszerárthában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ÉDESKUTY L.
Országos főraktár
m. kir. és kisebb kir. udvari savanyvíz-állítóknál
BUDAPESTEN, Erzsébet-ter 7. sz.

Zomborban kapható: Falcione Guarit, Heindhofer Robert, Hrabovszky és Sztrilich, A. Schult K., Singer M. fia, Uj-Szilvaz; Deutsch Henrik, Cserevanka; Schön Lipót, Zenta; Mester L., Nikolets M., Zettin J., Goldstein József, Farkas Elek, Ifkovits Amália, Hirschenhauer Dávid, Terbu sa János, Nikolets S., Krezul István, Babócs A., Pusics Sz. Singer M. fia. Ada: Dobler Jozsef. Adánái J., Mirtsov A., Pásztor György, Herzl Dávid, Adler Miklós.

Borral használva kiterjedt kedvezésnek örvend.

Az 1886-ik évi elszáll. 2.000,000 palack.